

ne vorbește de puternică interiorizare a artistului, frământat de actul creației.

Contemporanii mai vîrstnici: Feruș Francisc, Szuhaneș Oskar, Aurel Ciupe etc. cu o îndelungată activitate creatoare expun picturi din diferite perioade ale activității lor plastice. Astfel Peisaj timișorean de Szuhaneș Oskar, datînd din anul 1951, subliniază, într-o gamă cromatică lănuoasă specifică artistului, preocuparea lui pentru peisajul timișorean, locul unde artistul a trăit și și-a desfășurat activitatea altă decenii.

Aurel Ciupe — Peisaj și Flori — dăruiește lucrărilor expuse capacitatea unor acorduri coloristice definitorii afectivității sale.

Anonimii, Cetatea Timișorii și Sută istorică — creații ale pictorului Feruș Francisc, surprind prin varietatea exprimării una din preocupările majore ale artistului: istoricul orașului Timișoara.

Expoziția prezintă cronologic lucrările ale tinerei generații de artiști, pictori, graficieni sau sculptori, personalități conaturate sau tineri căutîndu-și încă drumul în creație. Ei ne prezintă aspecte ale actualelor lor preocupări artistice.

Creația contemporană locală, în marea și majoritate, preia teme tradiționale îmbogățindu-le și continuându-le într-o perspectivă mai largă.

Pulsul cotidian, evenimente istorice, realități contemporane, își găsesc reprezentările plastice în lucrări ale unor artiști ca: Popa Gabriel, Pinteș Vasile, Vreme Leon etc.

Artiștii graficieni participă în număr mare la retrospectivă, oferindu-ne frînturi din preocupările lor, în care procedeele tehnice variate și inedite vin în sprijinul temelor abordate.

Artă de puternică tradiție și de mari posibilități, gravura solicită întreaga sensibilitate și personalitate a creatorilor ei. Figurativă, sau ajunsa la faza limbajului prin semne și simboluri, albnegrul poate atinge nuanțe și registre emoționale multiple.

Facner Kremper Hildegard (Timișoara orașul florilor), Eracilda Vreme Kenia (Timișoara), sau Baroș Baz Virginia închină lucrări Timișorii de ieri, Timișorii de azi.

Vasile Pinteș obține valoratî crescîndu-i pe alb-negrului, prin procedee tehnice inedite, rezultat al unei munci susținute (Eternitate și Miras).

Retrospectiva, avocîndu-i și cîntîndu-i pe înaintașii artei din Banat, selectînd din creația actuală, își aduce darul vîrstei venerabile a orașului.

STELA RADU

„SECOLELE DEVEI”

În cadrul manifestărilor prilejuite de sărbătorirea a 700 de ani de la prima atestare documentară a municipiului Deva, sesiunea de comunicări științifice intitulată «Secolele Devei» s-a bucurat de o largă participare.

La lucrările sesiunii au susținut comunicări cercetători de la Muzeul Județean și Filiala Hunedoara a Arhivelor Statului, de la instituții culturale din diferite localități ale țării, cadre didactice etc. Sedințele sesiunii științifice s-au desfășurat în plen și în două secții: secția istorie și secția naturale-geografie.

În plenul sesiunii dr. doc. Octavian Florca a comunicat lucrarea «Harta arheologică a municipiului Deva», care a adus o serie de date, unele inedite, demonstrînd vechimea milenară a așezării Deva și rolul lucrat în epocile care au urmat.

Elisabeta Ionită a susținut comunicarea «Istoria Devei oglindită în Muzeul de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România», prezentînd momente din lupta revoluționară a maselor muncitorești din Deva și împrejurimi. O lucrare interesantă a constituit-o comunicarea prezentată de Zvezdelă Ștef, directorul Direcției Județene de statistică, avînd ca temă «Economia Devei în anii socializmului».

Lucrările pe secții au fost de asemenea urmărite cu un viu interes de către auditoriu. În cadrul secției de istorie au fost prezentate comunicările: M. Valea și L. Mărghitan: «Cercetări arheologice la așezarea dacică de la Cozia»; L. Mărghitan: «Urme romane la Deva»; V. Suiaga: «Pagini de istorie și dezvoltare edificată a orașului Deva în cei 700 de ani»; L. Andrițoiu: «Deva în secolele IV-XII»; I. Frățilă și I. Iivan: «Orașul Deva în prajma răscoalei condusă de

Horia, Cloșca și Crișan»; M. Valea și R. Schilling: «Conscripția urbană a orașului Deva din anul 1785»; L. Hotezan și C. Eneș: «Antrenarea tărînișii de pe domeniul Deva în economia marfă-bani la începutul secolului al XIX-lea»; M. Cergheșean și M. Andrițoiu: «Răsănarea răscoalei lui Tudor Vladimirescu în satele din jurul Devei»; I. Pătru Albu: «Starea socială-economică a populației din Deva, la începutul secolului al XX-lea»; dr. I. Lungu și V. Radu: «Frământări tărînești în satele din jurul Devei după primul război mondial imperialist»; N. Wardeneg și I. Frățilă: «Deva între anii 1918—1944»; dr. Gh. I. Ionită: «Orașul Deva — gazdă a desfășurării unor importante acțiuni democratice și antifasciste (1933—1944)»; I. Avram: «Din activitatea organizației Frontului Plugarilor din Deva»; O. Vlad: «Aspecte din istoria dezvoltării învățămîntului pe teritoriul municipiului Deva».

Secția naturale-geografie a prilejuit de asemenea susținerea unor comunicări interesante despre flora, fauna și trecutul geologic al teritoriului de astăzi al municipiului, susținute de: V. Marincă: «Molusce tortoniene de la Popești Hunedoara, în colecția Muzeului Județean»; D. Popescu: «Contribuții la studiul Miocenului din jurul orașului Deva»; V. Marincă: «Forme gigantice de amoniți din stratele de Deva»; I. Petrescu și A. Nutu: «Specii noi pentru paleoflora R. S. Românie aflate în colecția de lemne silicificate a Muzeului Județean»; S. Schreiber: «Angiosperme dicotiledonate în flora dealurilor Devei»; C. Gheorghită și R. Foteșcu: «Lepidoptere de pe dealurile Devei în colecția Muzeului Județean»; A. Nutu, C. Gheorghită și C. Lupaș: «Reprezentanți ai avifaunei din Valea Mureșului și Streiului în colecția Muzeului Județean Hunedoara-Deva»; lector univ. V. Trușcă: «Hidrografia zonei orașului Deva»; B. Vulcu: «Probleme de geografie desprinse din toponimia zonei Deva».

Manifestările culturale consacrate sărbătoririi Devei au continuat în ziua de 26 oct., prin desfășurarea lucrărilor sesiunii jubiliare a Consiliului popular al municipiului Deva. În aceeași zi, au mai avut loc un interesant și reușit concurs radiodifuzat cu tema «Deva 700», festivalul de poezie «Cîntecele cetății» și un spectacol festiv. O paradă a costumelor și un «Carnaval al tineretului» au încheiat manifestările din 25—26 octombrie. «Deva 700» a însemnat dialogul dintre două pagini de istorie; semnificatia acestei sărbătoriri a fost transpusă pe emblema de astăzi a orașului, în care, alături de vechea cetate, martorul unui trecut de mîndrie și glorie, se înalță siluetele construcțiilor termocentralei de la M. stia. Îngă Deva, ca o cetate nouă, a vremurilor noastre.

ELISABETA IONITĂ